

Iseljenički arhivski centar: prikupljanje i čuvanje životnih priča iseljenika

Flavia Giuffra

Jeste li iseljenik? Iseljenički arhivski centar (*Expatriate Archive Centre, EAC*) mogao bi biti dom za vašu životnu priču. EAC je neprofitna organizacija smještena u Haagu, u Nizozemskoj, koja prikuplja i čuva priče iseljenika iz cijelog svijeta za buduća istraživanja. O njemu brine mala grupa zaposlenika i brojni volonteri iz cijelog svijeta.

EAC definira iseljenika kao osobu koja privremeno živi u zemlji koja nije njegova matična zemlja. Zahvaljujući globalnom doseg, EAC prikuplja priče iseljenika svih nacionalnosti koji žive u različitim zemljama. Uz to, Arhiv zanimaju i teme poput repatrijacije, djece treće kulture (eng. *Third Culture Kids, TCK*) te drugih situacija i uloga vezanih uz život iseljenika.

Istraživanje s EAC-om

EAC nastoji postati središte za proučavanje života iseljenika. Arhiv danas sadrži više od 130 obiteljskih fondova na 18 jezika i 14 nacionalnosti. Zbirka gradiva uključuje pisma, dnevnike, blogove, fotografije, videozapise i druge dokumente nastale od kraja 19. stoljeća do danas. EAC je otvoren za prinove na bilo kojem jeziku i iz bilo koje zemlje.

EAC promiče proučavanja iseljeničkih iskustava u širokom spektru perspektiva i disciplina. Zbirka omogućuje mogućnosti istraživanja raznovrsnih tema poput iseljeničkih promišljanja, predstavljanja drugih kultura, oblika komunikacije, višejezičnosti i formiranja identiteta.

Nažalost, zbog ograničenja povezanih s pandemijom COVID-19, ograničena je i dostupnost gradiva i mogućnosti istraživanja. Svi istraživači koji proučavaju iseljeničke teme bit će dobrodošli koristiti zbirku čim EAC bude u mogućnosti ponovo sigurno otvoriti svoja vrata.

Eva Barbisch, EAC arhivist © Carmen Morlon

EAC inicijative

Iako su prostorije Arhiva u ovom trenutku fizički zatvorene za istraživače, EAC i dalje promovira životne priče iseljenika kroz različite inicijative koje imaju za cilj:

◆ Promicanje akademskog istraživanja

EAC je 2019. pokrenuo nagradu za magistarski rad kojom promiče stipendiranje iseljeničkih studija. Kao skupina, iseljenici često nisu zastupljeni u službenim arhivima javne uprave, a u studijama globalne migracije se zanemaruju. Komisija od pet članova ocjenjuje doprinos prijavljenih radova razumijevanju onoga što podrazumijeva život iseljenika. Pobjednički rad odabire se na temelju originalnosti i inovativnosti te, što je najvažnije, njegovog potencijalnog doprinosa poticanju znanstvenih perspektiva i praktičnog angažmana. Pobjednik se nagrađuje s 500 EUR, a sažetak rada objavljuje na mrežnim stranicama EAC-a i njegovih partnerskih organizacija uključenih u ovaj projekt.

Rok za ovogodišnju prijavu na natječaj bio je 31. ožujka, a rad se trebao odnositi na misiju i ciljeve EAC-a. Pobjednik će biti proglašen 15. srpnja.

◆ Proširivanje zbirke gradiva

Posljednjih godina promijenio se način na koji ljudi komuniciraju i izražavaju se, a iseljenici često prihvaćaju ove nove načine održavanja kontakta s voljenima kod kuće i povezivanja s novim prijateljima na novim mjestima. Inicijative EAC-a prate ovu digitalnu transformaciju komunikacija te se ulažu veliki naponi u inovativne načine pohrane i očuvanja izvorno digitalnog gradiva. Kroz svoje inicijative EAC svoj rad želi učiniti što dostupnijim svima zainteresiranima, šireći tako mogućnosti istraživanja i dijeleći iseljeničke priče s novim zajednicama širom svijeta.

U novije vrijeme EAC je pokrenuo projekt *Život iseljenika u vrijeme pandemije COVID-19* kako bi sačuvao gradivo o ovoj povijesnoj krizi viđenoj očima iseljenika bilo gdje, na bilo kojem jeziku ili u bilo kojem formatu. U ovim

izvanrednim vremenima misija Arhiva postala je važnija nego ikad s obzirom da su se, za mnoge iseljenike i povratnike, izazovi života u inozemstvu umnožili. Mnogi su već počeli dokumentirati značenje tog iskustva za sebe, svoje najbliže i za zajednice u kojima žive. Ključno je dokumentirati ovaj, nadamo se, neponovljiv globalni događaj i sačuvati to gradivo za buduće istraživače.

Godine 2019. predstavljen je novi digitalni projekt: arhiviranje blogova iseljenika pomoću *EAC-ovog arhiva blogova*. Sve više i više naše živote živimo online, a blogovi su na mnogo načina postali moderna verzija vođenja dnevnika. Digital Preservation Coalition (DPC) smatra blogove ranjivom digitalnom vrstom, što je potaknulo EAC na arhiviranje blogova iseljenika, uz pristanak njihovih vlasnika, kako bi spriječio da oni samo nestanu. Ovim projektom EAC istovremeno i sam uči više o arhiviranju mrežnih sadržaja, što će s vremenom postati sve relevantnija i važnija arhivska praksa.

Godine 2016. EAC je na Twitteru pokrenuo *@WeAreXpats*, promjenjivi urednički račun (eng. *rotation curation* - RoCur) kao eksperiment iz digitalnog arhiviranja. Svaki tjedan drugi iseljenik (ili nedavni povratnik) s bilo kojeg mjesta u svijetu preuzima račun i s potpunom kreativnom slobodom objavljuju tweetove o svojem životu u inozemstvu. Iseljenici govore o tome što jedu, što vide, što vole, što im nedostaje. *@WeAreXpats* je poseban jer, iako postoji puno RoCur inicijativa, predstavlja jedinstvenu inicijativu po tome što obuhvaća sve zemlje i nacionalnosti, nudeći bezbroj načina razmišljanja i situacija s kojima se susrećete živeći u inozemstvu. ■

EAC zbirke
© Carmen Morlon

Počeci Arhiva
© EAC

INFO

Više informacija o istraživanjima, suradnji, doniranju gradiva i mogućnostima volontiranja na daljinu dostupno je na mrežnim stranicama Arhiva: <https://xpatarchive.com/>. EAC je također aktivan na platformama nekoliko društvenih mreža, dijeleći novosti o Arhivu kao i priče o arhivima i životu iseljenika iz cijelog svijeta.

Facebook: <https://www.facebook.com/xpatarchive>

Twitter: <https://twitter.com/xpatarchive>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/expatriate-archive-centre>

Instagram: <https://www.instagram.com/xpatarchive/>

Saznajte više – EAC inicijative i projekti:

Informacije o EAC inicijativama dostupne su na: <https://xpatarchive.com/initiatives/>

EAC Master's Thesis Award: <https://xpatarchive.com/eac-thesis-award/>

Projekt Expatriate Life in the Time of the COVID-19 Pandemic:
<https://xpatarchive.com/initiatives/covid-19-pandemic-initiative/>

EAC Blog Archive: <https://xpatarchive.com/eac-blog-archive/>

@WeAreXpats: <http://wearexpats.org>

Kontakt: martapokos0@gmail.com